

UDKAST **INTEGRATIONSPOLITIK** **2015-2018**

Social mobilitet og sammenhængskraft

Indholdsfortegnelse

1. Social mobilitet og sammenhængskraft	side 3
2. Oversigt over målene	side 4
3. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens udkast til Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets mål	side 5
4. Børne- og Ungdomsforvaltningens udkast til Børne- og Ungdomsudvalgets mål	side 10
5. Kultur- og Fritidsforvaltningens udkast til Kultur- og Fritidsudvalgets mål	side 12
6. Socialforvaltningens udkast til Socialudvalgets mål	side 15
7. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens udkast til Sundheds- og Omsorgsudvalgets mål	side 19
8. Teknik- og Miljøforvaltningens udkast til Teknik- og Miljøudvalgets mål	side 22
9. Økonomiforvaltningens udkast til Økonomiudvalgets mål	side 26

Integrationspolitik 2015-18: Social mobilitet og sammenhængskraft

Det er vores udgangspunkt, at alle københavnere skal have lige muligheder og chancer. Det gælder uanset køn, race og etnicitet, religiøs overbevisning og tro, alder, funktionsevne og seksuel orientering. I integrationspolitikken fokuserer vi på etnicitet, og specifikt på københavnere med ikke-vestlig baggrund.¹

København ønsker at være en by i vækst, hvor flere københavnere er i beskæftigelse og uddannelse, og hvor flere lever et sundt og aktivt liv i byen, mens færre borgere er socialt udsatte og oplever at stå uden for fællesskabet. Visionen for København er nedfældet i den såkaldte Københavnerfortælling.

Hvis vi skal nå de ambitiøse københavnermål, forudsætter det en vellykket integrationsindsats, der sikrer, at flere kommer i uddannelse og job, og at København er en åben og tryk by.

Fortsat en udfordring

De nøgne tal viser, at københavnere med ikke-vestlig baggrund fortsat i for mange tilfælde ikke opnår samme adgang til og udbytte af kommunens service. De står oftere uden for arbejdsmarkedet. De får oftere ikke en uddannelse. De bor oftere i et udsat boligområde, og de benytter sig sjældnere af kommunens fritids- og ældretilbud.

Tre ud af fire københavnere med ikke-vestlig baggrund bor i et af kommunens såkaldte udsatte byområder. Halvdelen af drengene med ikke-vestlig baggrund forlader folkeskolen uden tilstrækkelige funktionelle læse- og skrivekompetencer. Piger med ikke-vestlig baggrund deltager kun halvt så meget i fritidstilbud som andre jævnaldrende. Risikoen for at være ledig er mere end dobbelt så stor for en københavner med ikke-vestlig baggrund som for

resten af københavnere. Det samme gælder oplevelsen af diskrimination.

Vi ved, at langtidsledige bliver oftere syge og dermed kommer længere væk fra arbejdsmarkedet. Vi ved, at børn fra uddannelsesfremmede hjem og børn af ledige har sværere ved at klare sig i skolen. Vi ved, at job har betydning for oplevelsen af diskrimination. Vi skal derfor i København sætte endnu mere tryk på at sikre, at borgere med ikke-vestlig baggrund får en uddannelse, kommer i beskæftigelse og opnår selvforsørgelse - til gavn for dem selv, til gavn for deres børn og familier, og til gavn for København.

Integrationsindsatsen for københavnere med ikke-vestlig baggrund skal - for at være vellykket - bidrage til social mobilitet og bekæmpe diskrimination. Undersøgelser viser, at netop uddannelse, beskæftigelse og oplevelsen af diskrimination har afgørende betydning for fællesskabsoplevelsen. Lav tilknytningsgrad til positive sociale fællesskaber og oplevelse af diskrimination er blandt faktorer, der kan gøre unge sårbare over for radikaliserings. Derfor skal vi styrke oplevelsen af tilhørsforhold blandt københavnere, for den er selve forudsætningen for, at København kan vedblive at være en åben og tryk by præget af sammenhængskraft. Det kræver en fælles indsats.

Et fælles ansvar

Med kommunens integrationspolitik for 2015-18 sætter vi fokus på en styrket indsats for borgere med ikke-vestlig baggrund på to fronter:

- Flere skal i job og uddannelse
- København skal være en åben og tryk by uden diskrimination

Under disse to overskrifter har kommunens politiske udvalg udpeget de væsentligste integrationsudfordringer inden for eget område og opsat mål, som de enkelte udvalg tager ansvar for at nå i perioden 2015-2018.

Enhver kan følge fremskridtene på Københavns Kommunes Integrationsbarometer på www.integrationsbarometer.dk.

¹ Har man ikke en forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark, så regnes man iht. Danmarks Statistik som indvandrer eller efterkommer. Indvandrere er født i udlandet, efterkommere i Danmark. Ikke-vestlige lande er alle andre lande end EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten.

MÅL I INTEGRATIONSPOLITIKKEN 2015-18

Udvalgsansvar	Mål	Politikspor
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	<p>1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal i job: Merledigheden for københavnere med ikke-vestlig baggrund skal halveres i perioden 2014-2018* <i>Deilmål: Ledige med ikke-vestlig baggrund skal have tilbud i private virksomheder i lige så høj grad som ledige med etnisk dansk baggrund</i></p> <p>2. Færre unge med ikke-vestlig baggrund skal falde fra uddannelsen: Merfrafaldet for uddannelseshjælpsmodtagere med ikke-vestlig baggrund, der påbegynder uddannelse, skal halveres i perioden 2014-2018* <i>Deilmål: Uddannelseshjælpsmodtagere med ikke-vestlig baggrund skal påbegynde uddannelse i samme grad som uddannelseshjælpsmodtagere med etnisk dansk baggrund</i></p> <p>3. Færre unge københavnere skal opleve diskrimination: Andelen af unge, der har oplevet diskrimination inden for det sidste år, skal falde med 5 procent i perioden 2015-18* <i>Deilmål 1: Andelen af unge, der har følt sig diskrimineret på en erhvervsskole inden for det sidste år, skal falde med 10 procent i perioden 2015-2018</i> <i>Deilmål 2: Andelen af unge, der har følt sig diskrimineret i det offentlige rum inden for det sidste år, skal falde med 5 procent i perioden 2015-2018</i></p> <p>4. Forebyggelse af radikalisering blandt unge københavnere** <i>Deilmål: Andelen af unge, der oplever tillid til det omgivende samfund, stiger</i></p>	<p>Job og uddannelse</p> <p>Job og uddannelse</p> <p>Åben og tryk by</p> <p>Åben og tryk by</p>
Børne- og Ungdomsudvalget	<p>1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal have en ungdomsuddannelse** <i>Deilmål:</i> - Styrket faglighed (afgangskarakter) - Øget trivsel - Styrket sproglig udvikling</p>	Job og uddannelse
Kultur- og Fritidsudvalget	<p>1. Forvaltningens kulturinstitutioner skal afspejle deres lokalområder **/**</p> <p>2. Flere børn og unge i udsatte byområder bliver foreningsaktive: Andelen af børn og unge, som ikke er aktive i foreninglivet, reduceres med 15 % i 2014 –2018**/**</p>	<p>Åben og tryk by</p> <p>Åben og tryk by</p>
Socialudvalget	<p>1. Bedre rehabilitering af borgere med handicap i familier med ikke-vestlig baggrund**</p> <p>2. Antallet af hjemløse københavnere med ikke-vestlig baggrund skal reduceres*</p> <p>3. Andelen af unge med ikke-vestlig baggrund, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet, skal falde*</p>	<p>Åben og tryk by</p> <p>Job og uddannelse</p> <p>Åben og tryk by</p>
Sundheds- og Omsorgsudvalget	<p>1. Flere borgere med ikke-vestlig baggrund anvender plejeboligtilbud, hjemmeplejeydelser og er aktive i ældreklubber*</p> <p>2. Flere borgere med ikke-vestlig baggrund har bedre psykisk sundhed*</p>	<p>Åben og tryk by</p> <p>Job og uddannelse</p>
Teknik- og Miljøudvalget	<p>1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal inddrages i områdefornyelses-, miljø- og planarbejdet**</p> <p>2. København skal være en by i balance, hvor alle byområder er attraktive for et bredt udsnit af københavnere **</p> <p>3. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal have en praktikplads*</p>	<p>Åben og tryk by</p> <p>Åben og tryk by</p> <p>Job og uddannelse</p>
Økonomiudvalget	<p>1. Færre utrygge områder**</p> <p>2. Flere medarbejdere med ikke-vestlig baggrund, som arbejder inden for servicområdet, bliver bedre til at læse og skrive dansk*</p>	<p>Åben og tryk by</p> <p>Job og uddannelse</p>

*Målet er kvantitativt målbart (SMART-formuleret)

**Målemetode eller 2018-målet er endnu ikke fastsat

***Målet indbefatter alle københavnere og ikke blot ikke-vestlige

FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL I JOB OG UDDANNELSE

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil halvere merledigheden for københavnere med ikke-vestlig baggrund og hjælpe flere i gang med en uddannelse.

Københavnere med ikke-vestlig baggrund har mere end dobbelt så høj ledighed som københavnere med etnisk dansk baggrund. Også højtuddannede med ikke-vestlig baggrund kan have svært ved at finde job. Det gælder både når uddannelsen er medbragt, og når den er gennemført her i landet.

Den store merledighed for københavnere med ikke-vestlig baggrund er et menneskeligt og samfundøkonomisk spild. Kommunen vil halvere merledigheden frem mod 2018. Konjunkturerne er langsomt i bedring, og vi skal udnytte chancen til at øge integrationen på arbejdsmarkedet.

Mange af de unge ledige mangler en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er et generelt problem, men der er også her en etnisk slagside. Næsten hver tredje unge ledige uden erhvervskompetencegivende uddannelse har ikke-vestlig baggrund.

Kontanthjælpsreformen indebærer, at kommunens jobcenter skal bistå flere unge ledige med at komme i gang med en uddannelse, og de unge skal fastholdes i uddannelse. Det gælder også de unge ledige med ikke-vestlig baggrund.

Integrationsindsatsen for københavnere med ikke-vestlig baggrund skal derfor bidrage til social mobilitet og sammenhængskraft. Oplevelsen af tilhørsforhold blandt københavnere skal styrkes, og byen skal sætte ind mod diskrimination og øge tilknytningsgraden til positive sociale fællesskaber.

Vejen frem

Kommunen vil samarbejde med virksomhederne om et mere åbent arbejdsmarked og samarbejde med erhvervsskoler og gymnasier for at fastholde unge ledige i uddannelse.

Flere ledige med ikke-vestlig baggrund skal i løntilskud eller praktik i private virksomheder. Det ved vi virker.

Frafaldet på erhvervsskolerne skal mindskes, blandt andet gennem øget vejledning og støtte både før uddannelsesvalget, og efter uddannelsen er påbegyndt.

Færre unge københavnere skal opleve diskrimination – både på erhvervsskolerne og i det øvrige offentlige rum. Gennem en styrket forebyggelse og håndtering af radikaliseringsrisiko skal andelen af unge, der oplever tillid til det omgivende samfund, stige.

BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal i job
2. Færre unge med ikke-vestlig baggrund skal falde fra uddannelsen
3. Færre unge københavnere skal opleve diskrimination
4. Forebyggelse og håndtering af radikaliseringsrisiko blandt unge

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets mål 1

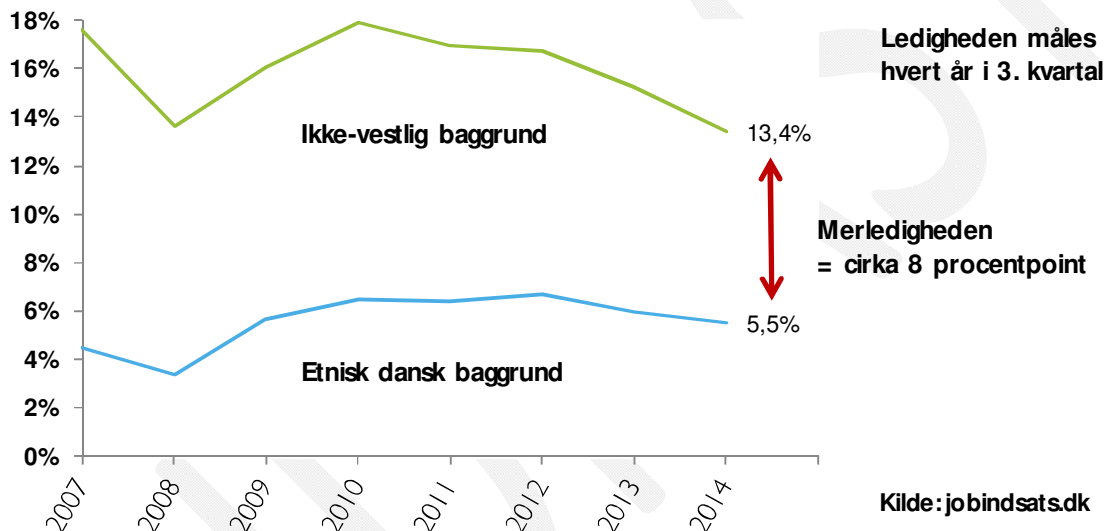
FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL I JOB

Merledigheden for københavnere med ikke-vestlig baggrund skal halveres i perioden 2014-2018

Københavnere med ikke-vestlig baggrund har mere end dobbelt så høj ledighed som københavnere med etnisk dansk baggrund. Ledigheden for de to grupper er i dag på cirka 13 procent og 5 procent (1. kvartal 2014). [Opdateres, når tal for 3. kvartal foreligger]

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil halvere forskellen, merledigheden, der i dag er på cirka 8 procentpoint. Merledigheden må højst være 4 procentpoint i 2018.

UDVIKLING I LEDIGHEDEN

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Det mest effektive tilbud, som jobcentret kan tilbyde ledige, er et job med løntilskud eller en praktik i en privat virksomhed. I dag har en ledig med ikke-vestlige baggrund mindre chance for at få tilbud i en privat virksomhed end en ledig med etnisk dansk baggrund. Det vil vi ændre på.

Sammen med virksomhederne vil vi arbejde for, at arbejdsmarkedet bliver mere åbent over for borgere med ikke-vestlig baggrund:

Ledige med ikke-vestlig baggrund skal have tilbud i private virksomheder i lige så høj grad som ledige med etnisk dansk baggrund (delmål).

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets mål 2

FÆRRE UNGE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL FALDE FRA UDDANNELSEN

Merfrafaldet for uddannelseshjælpsmodtagere med ikke-vestlig baggrund, der påbegynder uddannelse, skal halveres i perioden 2014-2018

Ledige under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse får fra 1. januar 2014 et såkaldt uddannelsespålæg og får uddannelseshjælp og ikke kontanthjælp. Jobcentret indsats har som formål at hjælpe de unge i uddannelse og ikke mindst fastholde dem i uddannelse.

En tredjedel af uddannelseshjælpsmodtagerne har ikke-vestlig baggrund. De foreløbige målinger tyder på, at denne gruppe oftere falder fra den uddannelse, som jobcentret hjælper dem i gang med.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil halvere dette såkaldte merfrafald inden 2018. Frarafaldet måles 7 måneder efter uddannelsens start. Hvis det er en erhvervsuddannelse, så vil man her typisk have påbegyndt hovedforløbet, og chancen for at gennemføre er større.

FRAFALD FOR UDDANNELSESHJÆLPMODTAGERE, DER PÅBEGYNDER UDDANNELSE

Uddannelseshjælp er en ny ordning, og der er kun meget foreløbige tal om uddannelseshjælpsmodtagere, der fortsætter i uddannelse. Tallene herunder viser derfor kun et skøn over, hvor mange der falder fra uddannelsen inden for cirka 4 måneder. [Tallene skal opdateres og metoden forfines, inden politikken forelægges BR. Alternativt anvendes STAR's metode, når den foreligger]. Tabellen viser frarafaldet blandt københavnere, som fik uddannelseshjælp i sidste hele uge i januar 2014 og deltog i SU-berettiget uddannelse i sidste hele uge i februar. Frarafaldet er målt i sidste uge i juni.

	Frafald efter cirka 4 måneder
Ikke-vestlig baggrund	39 procent
Etnisk dansk baggrund	21 procent
Merfrafald	18 procent

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), DREAM-databasen

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Uddannelseshjælpsmodtagere med ikke-vestlig baggrund skal påbegynde uddannelse i samme grad som uddannelseshjælpsmodtagere med etnisk dansk baggrund (delmål).

Vi samarbejder tæt med uddannelsesinstitutionerne om 'brobygning', så flere unge påbegynder og gennemfører en uddannelse. Vi styrker samarbejdet med virksomhederne, så flere unge kan få en praktikplads, mens de uddanner sig. Og vi går forrest og opretter selv flere praktikpladser i kommunen.

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets mål 3

FÆRRE UNGE KØBENHAVNERE SKAL OPLEVE DISKRIMINATION

Andelen af unge, der har oplevet diskrimination inden for det sidste år, skal falde med 5 procent i perioden 2015-2018

Oplevet diskrimination er et stort problem blandt københavnere. Målinger til Integrationsbarometret 2014 viser, at 7,9 procent af københavnere med etnisk dansk baggrund har oplevet diskrimination inden for det sidste år. Det tilsvarende tal for københavnere med ikke-vestlig baggrund er 25,2 procent. Det vil sige tre gange så højt.

Diskrimination er et komplekst felt, som påvirkes af såvel lokale som nationale og internationale forhold. I de tidligere målinger har der typisk været beskedne ændringer fra år til år i andelen, der oplever diskrimination. Der er derfor behov for en mere vedvarende og målrettet indsats.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil frem til 2018 fokusere indsatsen på 15-29-åriges oplevelse af diskrimination og særligt på bekæmpelse af diskrimination i nattelivet, mellem minoritetsgrupper (på grund af bl.a. etnicitet, religion og seksualitet) og på erhvervsskoler.

O PLEVELSEN AF DISKRIMINATION BLANDT UNGE KØBENHAVNERE

Tallene om københavnernes oplevelse af diskrimination stammer fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens årlige integrationsundersøgelse, der senest er gennemført af Danmarks Statistik. Deltagerne i undersøgelsen bliver blandt andet spurgt, om de inden for det sidste år har oplevet diskrimination og i givet fald hvor. Integrationsundersøgelsen i 2015 vil fokusere på unge. Forvaltningen forventer, at andelen, der oplever diskrimination, blandt unge vil være lidt højere end for alle aldersgrupper.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil iværksætte en række indsatser til målrettet bekæmpelse af diskrimination blandt unge københavnere. Indsatsen koncentrerer sig mod skoler (fx grundskoler og erhvervsskoler), nattelivet og øvrige dele af det offentlige rum, hvor unge især færdes, med det formål at få de unge til at reflektere over fordomme, diskrimination og eksklusion.

Andelen af unge, der har oplevet diskrimination på en erhvervsskole inden for det sidste år, skal falde med 10 procent i perioden 2015-2018 (delmål 1)

Andelen af unge, der har oplevet diskrimination i det offentlige rum inden for det sidste år, skal falde med 5 procent i perioden 2015-2018 (delmål 2)

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets mål 4

FOREBYGGELSE OG HÅNDTERING AF RADIKALISERING BLANDT UNGE

Ifølge PET er der siden januar 2014 sket en stigning i antallet af især unge mænd, der socialiseres i radikaliserende miljøer. Den negative udvikling går på tværs af EU-lande. Forskningen indikerer, at socialt marginaliserede unge i udsatte byområder, med lav tilknytningsgrad til positive sociale fællesskaber og oplevelse af diskrimination, fra hjem præget af lav faglighed, høj arbejdsløshed og relativ fattigdom, er særligt eksponerede for radikalisering.

EN STYRKET INDSATS

Københavns Kommune arbejder gennem sin tidlige forebyggelse af radikalisering på at udbrede viden om håndtering af radikalisering, så frontmedarbejdere og forældre oplever sig i stand til at hjælpe unge, der er udfordret af ekstremistiske fællesskabers påvirkning, sideløbende med at de unge selv får handlemuligheder til at imødegå radikalisering. Dertil bistår kommunen med egentlig sagshåndtering imellem politi, SSP og den forebyggende enhed under VIN K.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil sætte fokus på følgende betingelser med betydning for unges tiltrækning til radikaliserede miljøer:

- Graden af uddannelse og beskæftigelse
- Tillid til det omgivende samfund og mindsket oplevelse af diskrimination

Derudover vil Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen styrke håndteringen af radikalisering ved at øge kapaciteten blandt kommunalt frontpersonale ved henvendelser om unge udfordret af ekstremistiske fællesskaber.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vil gennem en flerstrengt indsats styrke forebyggelsen og håndteringen af radikalisering blandt unge. Med afsæt i udvalgets integrationsmål for beskæftigelse, uddannelse og diskrimination (mål 1-3) gøres en fokuseret indsats rettet mod nogle af de strukturelle betingelser for unges tiltrækning til radikaliserede miljøer.

Den strukturelle indsats suppleres med følgende delmål:

Andelen af unge, der oplever tillid til det omgivende samfund, stiger

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE

Børne- og Ungdomsforvaltningen ønsker, at eleverne skal være rustet fagligt, sprogligt og socialt til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

I København har elever med ikke-vestlig baggrund som samlet gruppe en række faglige udfordringer. Særligt drengene halter efter. I matematik er udfordringen særligt stor.

Problemerne er ikke en særlig københavnsk udfordring – der er i hele landet markante forskelle på elever med ikke-vestlig baggrund og deres jævnaldrende kammerater, og der er ingen indikationer på, at der findes nemme løsninger på denne udfordring. Udfordringen hænger tæt sammen med en høj grad af social udsathed og negativ social arv, og det har stor betydning for, hvorvidt gruppen af unge med ikke-vestlig baggrund får sig en ungdomsuddannelse.

Forskningen peger på områder, som er afgørende for denne gruppe af børn og unges udvikling. Det er bl.a. tidlig indsats i forhold til sprog, høj faglig kvalitet i dagtilbud, højt fagligt indhold i undervisningen, systematiske pædagogik og læringsmetoder, høje forventninger og positiv anerkendelse af barnets sproglige og kulturelle baggrund samt tæt samarbejde med hjemmet.

Vejen frem

En stor del af det, der virker for gruppen af elever med ikke-vestlig baggrund, er det samme som det, der virker for elever med etnisk dansk baggrund. For at løfte niveauet hos elever med ikke-vestlig baggrund skal der derfor både arbejdes med den generelle udvikling af dagtilbud og skoler samt mere målrettede indsatser.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har iværksat mange initiativer, der enten direkte eller indirekte

understøtter forvaltningens integrationsmålsætning. Som eksempel kan nævnes sprogindsatsen i dagtilbud, rådgivning af forældre i forbindelse med skolestart, undervisning i dansk som andetsprog, intensiv undervisning af elever med et fagligt behov (turboforløb) mm.

Kvaliteten i dagtilbud og skoler er vigtig for børn og unges trivsel og læring. Derfor arbejdes der løbende med en videreudvikling af de indsatser, der er målrettet børn og unge med ikke-vestlig baggrund. Derfor er det blevet besluttet at udvide sprogindsatsen i dagtilbud til fritidshjem og 0 til 2 års området, at udvide rådgivningen af forældre til også at handle om valg af daginstitution (PLUS-pladser) og sprogstimulering i hjemmet, styrket vidensoverdragelse og vidensdeling om best practice samt flere intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever.

Derudover er det forventeligt, at en række tiltag under folkeskolereformen, som fx individuelle læringsmål, vil have en positiv effekt for netop denne gruppe af elever.

For at nå målet er det nødvendigt også at have opmærksomheden rettet mod overgangen fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne. Derfor er der stor fokus på samarbejdet med ungdomsuddannelserne og kvaliteten af de uddannelsesforberedende aktiviteter, som fx 10. klasse.

Alle disse tiltag forventes at understøtte, at andelen af sprogligt udfordrede børn ved skolestart nedsættes, en generel højere trivsel blandt eleverne samt bedre resultater ved folkeskolens afgangsprøve.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal have en ungdomsuddannelse

Børne- og Ungdomsudvalgets mål**FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL HAVE EN UNGDOMSUDDANNELSE**

Vi ved, at unge med ikke-vestlig baggrund som samlet gruppe i mindre grad end deres jævnaldrende gennemfører en ungdomsuddannelse, og vi ved, at de som gruppe opnår dårligere resultater ved folkeskolens afgangsprøve, og at de generelt trives dårligere.

Indikatorerne og måden at opgøre dem på er nye, hvilket betyder, at der ikke findes historisk data. Der vil være data fra 2014 og frem.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Flere unge med ikke vestlig baggrund skal i folkeskolen erhverve sig de faglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Trivslen blandt elever med ikke vestlig baggrund skal stige, og andelen af elever, der oplever mobning, skal nedsættes.

Andelen af sprogligt udfordrede børn ved skolestart skal nedsættes.

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

KULTUR OG FRITID FOR ALLE

Kultur- og Fritidsudvalget vil fokusere på kultur- og fritidsinstitutionernes evne til at afspejle deres lokalområder, og sikre at også borgere med ikke-vestlig baggrund og børn og unge i udsatte byområder stifter bekendtskab med Københavns kultur- og fritidsliv.

København er en by med en blandet befolkningssammensætning bestående af mange forskellige grupper af mennesker. Det stiller krav til byen – ikke alle skal det samme, men der skal være noget til alle. Kultur- og fritidslivet har et stort potentiale for at inddrage forskellige befolkningsgrupper. Her mødes man om en aktivitet på tværs af alder, køn, etnicitet osv. Således kan kultur- og fritidslivet, når det er allerbedst, virke tryghedsskabende og kriminalitetsforbyggende i udsatte byområder og integrerende i forhold til det danske samfund.

På institutionsniveau er der igangsat mange initiativer med at inddrage og rumme forskellige målgrupper – der er bl.a. taget et stort skridt på biblioteksområdet, hvor flere biblioteker har ændret profil til Medborgercentre, og hvor Blågårdens Bibliotek har udviklet en særlig profil, som henvender sig til udsatte unge brugere.

På udvalgte anlæg har man udvidede åbningstider med henblik på at tiltrække og rumme grupper af unge mænd, der fx ønsker at spille fodbold sent om aftenen. Og mange institutioner arbejder aktivt med at ruste medarbejderne til at håndtere

forskellige målgrupper og sikre en høj service – også i mødet med målgrupper med særlige behov, som f.eks. grupper af unge mænd eller etniske minoritetspiger og -kvinder.

Hvad vil vi arbejde mere med?

Med afsæt i folkeskolereformen vil der i de kommende år været et stort potentiale for at få flere (udsatte) børn og unge gjort aktive i kultur- og fritidslivet. Ved at inddrage fritidsaktørerne i en skolehverdag, når budskabet om værdien af et aktivt fritidsliv ud til en større gruppe børn – også udsatte børn og unge, etniske minoritetspiger, stille drenge m.fl.

Bibliotekerne, Københavns Borgerservice og andre dele af forvaltningen sætter i de kommende år fokus på øget selvbetjening, mere digitalisering og nye former for digital betjening, som skal gøre størstedelen af borgerne/brugerne mere selvhjulpne. Det giver – foruden effektivisering – mulighed for at hjælpe de borgere, der ikke kan selv, og for at lave opsøgende arbejde blandt ikke-brugerne. Dette spiller naturligt ind i målet om, at forvaltningens institutioner skal afspejle deres lokalområder.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Forvaltningens kulturinstitutioner skal afspejle deres lokalområder
2. Flere børn og unge i udsatte byområder bliver foreningsaktive

Kultur- og Fritidsudvalgets mål 1

FORVALTNINGENS KULTURINSTITUTIONER SKAL AFSPJELDE DERES LOKALOMRÅDER

Hvert andet år drøftes emnet på alle lederudviklingssamtaler mellem direktion og institutionsledere

Det er den enkelte leder i Kultur- og Fritidsforvaltningen, der har ansvaret for at gå forrest og sikre, at faciliteter, aktiviteter og medarbejdere afspejler de brugere, der ønsker at benytte sig af deres tilbud, ligesom det er deres ansvar, at institutionerne rækker ud til de borgere i lokalområdet, der ikke gør brug af deres tilbud.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Det er Kultur- og Fritidsforvaltningens opfattelse, at overordnede retningslinjer og regler ikke er de rette midler til at bevidstgøre lederne om deres ansvar og forpligtelser på dette område.

Med denne politik – og Kultur- og Fritidsforvaltningens handleplan ”Den mangfoldige by - kultur og fritid for alle” fra efteråret 2012 – præciseres det, at det er lederne på de enkelte institutioner, der er ansvarlige for, at deres institutioner repræsenterer deres lokalområder og på bedste vis forsøger at rumme og imødekomme alle de målgrupper, der ønsker at benytte sig af deres tilbud og faciliteter.

Forholder det sig ikke således – hvilket der naturligvis kan være flere grunde til (fx et bydækkende fokus) – skal den enkelte institutionsleder kunne redegøre herfor. Til at belyse hvorvidt en institution afspejler dens lokalområde, sammenholdes brugerundersøgelserne med data om lokalbefolkningens sammensætning (køn, alder, uddannelse, beskæftigelse, oprindelse). Dette materiale medbringes til LUS-samtalen og danner således baggrund for en direkte dialog mellem direktionen og den enkelte institutionsleder. Brugerundersøgelserne foretages hvert andet år.

Kultur- og Fritidsudvalgets mål 2

FLERE TOSPROGDE BØRN BLIVER FORENINGSAKTIVE

Andelen af børn og unge, som ikke er aktive i foreninglivet, reduceres med 15 % fra 2014 - 2018

Københavnbarometeret viser blandt andet, at tosprogede børn er markant mindre aktive i fritiden end etnisk danske børn. Dette gælder i særlig grad de etniske minoritetspiger. Generelt er andelen af ikke-aktive ca. 27 % i København. Inden udgangen af 2018 skal andelen af ikke-foreningsaktive være faldet til 23 %.

UDVIKLING

Tal fra Københavnbarometeret 2013. Aktivitet fordelt på køn og etnicitet.

		Idræt	Kultur	Ikke-aktiv
Dreng	Dansk	68 %	21 %	21 %
	Etnisk	66 %	12 %	28 %
Pige	Dansk	52 %	40 %	21 %
	Etnisk	35 %	26 %	45 %
I alt				27 %

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Selvom de folkeoplysende foreninger er båret af frivillighed, arbejder mange foreninger aktivt med både integration og opsøgende arbejde blandt ikke-brugere med henblik på at rekruttere nye medlemmer – herunder etniske minoritetsbørn. Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder sammen med foreningerne gennem tre specifikke tiltag:

1. **Afholdelse af FerieCamps:** FerieCamp er kultur- og fritidsaktiviteter i skoleferierne i seks udsatte byområder i København. Aktiviteterne er for alle københavnske skolebørn. Børnene modtager tilbud om foreningsguidning ved deltagelse.
2. **ForeningsGuidning:** ForeningsGuiderne arbejder for at give børn og unge i udsatte byområder i København mulighed for at få en aktiv fritid. Engagerede frivillige guider børn, unge og deres familier til idræts- og kulturforeninger, tæt på hvor de bor. ForeningsGuiderne er et samarbejde mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen, Frederiksberg Kommune og Dansk Flygtningehjælp.
3. **Foreningsdeltagelse på Vestamager:** Kultur- og Fritidsforvaltningen har indgået et samarbejde med Peder Lykke, Dyveke og Amager Fælled Skole i forbindelse med folkeskolereformen. Kultur- og Fritidsforvaltningen sender medarbejdere ud på skolerne, hvor de fungerer som brobyggere mellem skolerne og kultur- og fritidslivet. Medarbejderne er fysisk på skolen 1-2 dage om ugen, hvor de sammen med lærerne inddrager kultur- og fritidslivet i både den fagopdelte og understøttende undervisning og sikrer guidning af børn, der gerne vil gå til noget i deres fritid. Indsatsen udvides med to skoler i 2015.

BEDRE REHABILITERING, FÆRRE HJEMLØSE OG MINDRE UNGDOMSKRIMINALITET

Socialforvaltningen vil arbejde målrettet for, at borgere med handicap med ikke-vestlig baggrund i højere grad bliver integreret i den tænkning, der følger med rehabilitering og recovery i forbindelse med selvudpegede hjælpere (§83), ligesom forvaltningen vil reducere antallet af hjemløse med ikke-vestlig baggrund og andelen af unge med ikke-vestlig baggrund, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.

Bedre rehabilitering

Hjemmeplejevisitationen i Socialforvaltningen oplever, at Socialforvaltningens rehabiliteringstanke bliver mødt med en anderledes kulturel forståelse hos en stor andel af borgere med ikke-vestlig baggrund.

Socialforvaltningen oplever, at borgere med ikke-vestlig baggrund oftere end andre borgere med handicap vælger selvudpeget hjælper, dvs. ansætter et familiemedlem til at varetage en bevilget hjemmehjælpsydelse. Socialforvaltningen arbejder i de konkrete familier med at sikre, at opgaven bliver løftet med den rette rehabiliterende tilgang. Det er dog en vanskelig opgave, og der er risiko for, at nogle borgere bliver fastholdt i et passivt hjælperbehov i stedet for at blive udfordret og støttet til udvikling og mestring af eget liv inden for deres individuelle muligheder.

Færre hjemløse

Hjemløse københavnere med ikke-vestlig baggrund udgør 26 pct. af det samlede antal hjemløse i Københavns Kommune (SFI's hjemløsetælling, 2013). De er således overrepræsenterede i forhold til den øvrige befolkning. I København har 6 pct. af de hjemløse borgere mellemøstlig baggrund, og 12 pct. har afrikansk baggrund.

Med en række fokusområder ønsker

Socialforvaltningen at nedbringe antallet af hjemløse københavnere, herunder københavnere med ikke-vestlig baggrund, som er overrepræsenteret blandt målgruppen.

Mindre ungdomskriminalitet

I de seneste år er ungdomskriminaliteten faldet i Danmark. Den mindre del af de unge, som har en kriminel adfærd, begår dog stadig grovere kriminalitet. Selvom der tages højde for socioøkonomiske faktorer, såsom uddannelse, arbejdsløshed, forældres baggrund mv., ses det, at en større andel af personer med ikke-vestlig baggrund end etniske danskere dømmes for lovovertrædelser. Tendensen er mere markant, hvis man kun ser på straffelovsovertrædelser og endda endnu mere, hvis man kun ser på voldskriminalitet (Rockwoolfondens forskningsenhed 2011).

Der kan være mange årsager til ovenstående tendens, og det er vigtigt at understrege, at det stadig kun er en meget lille andel af borgere med ikke-vestlig baggrund, som påvirker statistikkerne negativt. En anderledes opdragelsestradition, forældre med svag tilknytning til arbejdsmarkedet, ringe danskundskaber og/eller psykiske lidelser fx PTSD, ghettoisering, samt mangel på inkluderende institutioner og tiltag i samfundet kan være forklaringer herpå.

Derfor er det forvaltningens vurdering, at kriminalitetstruede unge med ikke-vestlig baggrund kan have behov for en anderledes social indsats end kriminalitets truede unge med etnisk dansk baggrund. Dette er derfor et fokusområde i Socialforvaltningen.

SOCIALUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Borgere med ikke-vestlig baggrund skal mødes med en rehabiliterende tilgang til hjemmehjælp på samme måde som alle andre borgere
2. Antallet af hjemløse københavnere med ikke-vestlig baggrund skal reduceres
3. Andelen af unge med ikke-vestlig baggrund, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet, skal falde.

Socialudvalgets mål 1

BO RGERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL MØDES MED EN REHABILITERENDE TILGANG TIL HJEMMEHJÆLP PÅ SAMME MÅDE SOM ALLE ANDRE BO RGERE

SO CIALUDVALGETS MÅL

1. Alle borgere, som overvejer at få hjælpen leveret ved selvudpeget hjemmehjælp, skal ved visitationssamtalen vejledes om de fordele, der kan være ved en rehabiliterende tilgang og de muligheder, der ligger herfor i den kommunale og de private hjemmeplejer.
2. Der skal, i de sager hvor borger har valgt selvudpeget hjemmehjælp, i højere grad arbejdes rehabiliterende og stilles krav om dokumentation for rehabiliterende målsætninger.
3. Socialforvaltningen vil tilbyde målrettet information til jobcentrenes konsulenter, så de klædes på til at vejlede ledige, der overvejer ansættelse som selvudpeget hjælper, om de krav der forventes til ansættelsen, herunder hvordan ansættelsen skal medvirke til en fremtidig tilknytning på det almindelige arbejdsmarked.

Der arbejdes i disse år meget systematisk med rehabilitering i den kommunale og de private hjemmeplejer.

Der er en stor risiko for, at borgere med selvudpeget hjemmehjælp ikke på samme måde bliver integreret i det rehabiliterende arbejde og dermed ikke hjælpes til at klare sig selv bedst muligt.

Socialforvaltningens Hjemmeplejevisitation skal derfor blive bedre til dels at vejlede borgerne om fordelene ved rehabilitering og dels at understøtte, at der også arbejdes rehabiliterende i de forløb, hvor borger modtager selvudpeget hjælp.

UDVIKLING

Der er aktuelt ca. 315 borgere med selvudpeget hjemmehjælp. Af dem vurderes lidt over halvdelen af have en ikke-vestlig baggrund.

Der har over de seneste år været en stigning i antallet af borgere med selvudpeget hjælp. Det vurderes samtidig, at der har været en stigning i andelen af borgere med ikke vestlig baggrund, som vælger selvudpeget hjemmehjælp. [Der foretages ingen registrering af borgernes etniske baggrund. Vurderingen er foretaget på baggrund af borgernes navne].

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Socialforvaltningens Hjemmepleje er i gang med generel omstilling til den mere rehabiliterende tilgang til hjemmehjælp. Som en del af denne omstilling vil vejledning af selvudpegede hjælpere blive udpeget som et særligt fokusområde. Konkrete tiltag vil fx kunne være:

- Udarbejdning af systematisk vejledning til borgerne om fordelene ved det specialiserede rehabiliterende arbejde, som kan tilbydes hos de kommunale og private leverandører
- Udarbejdelse af vejledning til de selvudpegede hjælpere, om hvordan de kan integrere den rehabiliterende tilgang i deres eget arbejde

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

Socialudvalgets mål 2

REDUCERING AF ANTALLET AF HJEMLØSE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND

Hjemløse københavnere med etnisk minoritetsbaggrund udgør 26 pct. af det samlede antal hjemløse i København, hvilket svarende til 392 af de hjemløse. Af disse har 271 enten mellemøstlig eller afrikansk baggrund.

En reduktion i antallet af hjemløse på 25 pct. er en del af de nationale 2020-mål. Det svarer til et mål om 17 pct. færre hjemløse i 2017, som kan fremskrives for året 2018. Det er ambitionen, at antallet af hjemløse med etnisk minoritetsbaggrund falder tilsvarende. Det vil sige 63 færre hjemløse med etnisk minoritetsbaggrund, herunder 46 færre hjemløse med mellemøstlig eller afrikansk baggrund.

UDVIKLING

På trods af de gode erfaringer med hjemløsestrategien og tilgangen Housing First, der indebærer, at der tidligt i et indsatsforløb etableres en permanent boligløsning med bostøtte, kan det desværre konstateres, at der fortsat opleves et voksende antal hjemløse i København.

Stigningen er blandt andet påvirket af den demografiske udvikling samt konjunkturmæssige tendenser på boligmarkedet og beskæftigelsesområdet. Hertil kommer en udvikling i retning af lavere betalingsevne blandt udsatte, blandt andet som følge af reformeringer af overførselsindkomsterne, herunder den seneste kontanthjælpsreform.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Med henblik på at nå målet om færre hjemløse københavnere, herunder hjemløse med ikke-vestlig baggrund, ønsker forvaltningen fokus på følgende områder:

- Forebyggelse og tidlig indsats - borgere med behov for støtte bør få hjælp så tidligt som muligt.
- Tilvejebringelse af flere billige boliger og fokus på borgernes betalingsevne
- Fokus på borgernes ressourcer og netværk, og bostøtte
- Koordineret sagsbehandling og tidlig indsats fra relevant myndighed
- Mere videnbaseret udvikling og praksis
- Tilbud om uddannelse og arbejde – både ordinær og eksempelvis social beskæftigelse og skånejob

Socialudvalgets mål 3**REDUKTION I ANDELEN AF UNGE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND, SOM SIGTES FOR ALVORLIG OG PERSONFARLIG KRIMINALITET**

Andelen af københavnske 15-25-årige med ikke-vestlig baggrund, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet, er mindre i 2017 end i 2014.*

Målet udspringer fra og skal derfor ses i tæt sammenhæng med Socialudvalgets mål om, at færre københavnske unge begår kriminalitet. Heri indgår som delmål, at andelen af københavnske 15-25-årige, der sigtes for alvorlig eller personfarlig kriminalitet, er mindre end 1,1 % i 2017 (de 1,1 % er den nuværende andel dvs. baseline).

* Der mangler at blive foretaget en baselinemåling specifikt for unge med ikke-vestlig baggrund. Tallet for alle Københavnerne er 1,1 %.

UDVIKLING

Der mangler at blive foretaget en baseline og en endelig operationalisering af mål/indikator.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Med henblik på at nå målet om mindre ungdomskriminalitet begået af unge med ikke-vestlig baggrund, ønsker forvaltningen fokus på følgende områder:

- Gode inkluderende dagtilbud og skoler - herunder fokus på den pædagogiske faglighed i udsatte bydele
- Tiltrække forældre med ikke-vestlig baggrund til forebyggende og rådgivende kommunale tilbud
- Udvikle fritidsaktiviteterne i udsatte lokalområder – herunder fokus på fritidsjob, og andre kompetenceudviklende aktiviteter
- Inddrage og opkvalificere familier med ikke-vestlig baggrund i det sociale foranstaltningsarbejde (familier med en børnesag)
- Misbrug og psykiske lidelser hos unge med ikke-vestlig baggrund – herunder fokus på at nedbryde eventuelle tabuer herom.

MERE TILGÆNDELIGHED FOR ÆLDRE OG BEDRE PSYKISK SUNDHED FOR KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND

Sundheds- og Omsorgsudvalget vil øge andelen af københavnere med ikke-vestlig baggrund, som anvender tilbud til borgere på 65 år eller derover, samt sikre at flere københavnere med ikke-vestlig baggrund har bedre psykisk sundhed.

Ældre borgere med ikke-vestlig baggrund med de laveste indkomster (under 100.000 kr. om året) anvender ikke tilbud og ydelser i samme grad som etniske danskere. Blandt årsagerne er, at de ældre ikke kender til mulighederne for støtte og omsorg, at de ikke føler sig trygge ved tilbuddene. Socioøkonomiske forhold spiller også en rolle i forhold til at tage imod tilbud, hvor der er en grad af brugerbetaling, ligesom komplekse og ofte uafklarede sundhedsproblemstillinger kan gøre det vanskeligt at matche borgerens behov med tilgængelige tilbud. Sprogbarrierer kan ligeledes være en hindring for målgruppens brug af forvaltningens tilbud.

Konsekvensen kan være, at flere ældre med ikke-vestlig baggrund ikke får den rette faglige støtte og omsorg, og at familie og pårørende kan opleve stress og pres i forhold til at tage sig af en ældre med mulige komplekse problemstillinger, samtidig med at skulle varetage job og børn.

Den overordnede udfordring på sundhedsområdet i København handler om ulighed i sundhed.

Et af principperne i den kommende sundhedspolitik er derfor at sikre særlig støtte til de borgere, som har det største behov.

Nye tal fra Sundhedsprofilen 2013 viser, at der er en overrepræsentation af borgere med ikke-vestlig baggrund i gruppen af borgere med dårlig psykisk sundhed. Det bør derfor medtages i tilrettelæggelsen af de tilbud, som er målrettet borgere med dårlig psykisk helbred, så dette udliges.

Vejen frem

På den baggrund ønsker Sundheds- og Omsorgsudvalget, at der arbejdes med ”Mere tilgængelighed for ældre med ikke-vestlig baggrund” samt ”Bedre psykisk sundhed for borgere med ikke-vestlig baggrund”. Målene monitoreres gennem målepunkter, som er angivet nedenfor.

Psykisk sundhed vil kunne opgøres på bydelsniveau i sundhedsprofilen for København (Baseline i 2013, næste måling i 2017 med offentliggørelsen i 2018).

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund anvender kommunens plejeboligtillbud og hjemmeplejeydelser, og flere er aktive i ældreklubber
2. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund har bedre psykisk sundhed

Sundheds- og Omsorgsudvalgets mål 1

FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND ANVENDER KOMMUNENS PLEJEBOLIGTILBUD OG HJEMMEPLEJEYDELSER, OG FLERE ER AKTIVE I ÆLDREKLUBBER

Flere med ikke-vestlig baggrund:

1. Anvender plejeboligt tilbud
2. Anvender hjemmeplejeydelser
3. Er aktive i ældreklubber

Ad 1, 2 og 3: Kendskab til mulighederne for støtte og omsorg samt tryghed ved tilbuddene og bedre muligheder for match mellem borgerens behov og tilgængelige tilbud resulterer i, at flere borgere med ikke-vestlig baggrund anvender plejeboligt tilbud, hjemmeplejeydelser og er aktive i ældreklubber i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Udfordring: Ældre med ikke-vestlig baggrund med de laveste indkomster (under 100.000 kr. om året) anvender ikke tilbud og ydelser i samme grad som etniske danskere.

Mål: Mere tilgængelighed for ældre med ikke-vestlig baggrund i forbindelse med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilbud og ydelser på ældreområdet og i ældreklubregi.

Status: De seneste tal, som er for 2013, viser at:

27 % ældre med ikke-vestlig baggrund på 65 år eller derover modtager ydelser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

UDVIKLING

Tabellen nedenfor viser andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund, som i 2011, 2012 og 2013 har taget imod ydelser i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Tallene tager udgangspunkt i borgere på 65 år eller derover.

	2011	2012	2013
Andel ældre med ikke-vestlig baggrund	26 %	28 %	27 %

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Sundheds- og Omsorgsudvalget vil understøtte ældre med ikke-vestlig baggrund ved at tilpasse og udvikle tilbud og ydelser, der i højere grad matcher målgruppens behov.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets mål 2

FLERE BORGERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND HAR BEDRE PSYKISK SUNDHED

Flere borgere med ikke-vestlig baggrund har bedre psykisk sundhed.

Nedbringelse af antallet af borgere med ikke-vestlig baggrund, som har dårlig psykisk sundhed.

Der er en overrepræsentation af borgere med ikke-vestlig baggrund i gruppen af borgere med dårlig psykisk sundhed.

Mål:

Bedre psykisk sundhed for borgere med ikke-vestlig baggrund.

Status:

Andelen af borgere, som har dårlig psykisk sundhed er på henholdsvis 21 procent for borgere med ikke-vestlig baggrund og 11 procent for etniske danskere. Andelen er svagt stigende for begge grupper. Andelen af borgere med højt stressniveau er på henholdsvis 40 procent for borgere med ikke-vestlig baggrund og 19 procent for etniske danskere. Andelen er for begge grupper faldende.

UDVIKLING**Sundhedsområdet:**

Der foreligger først tal på psykisk sundhed fra 2013. Tallene er nævnt i tekstboksen ovenfor.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Sundheds- og omsorgsforvaltningen vil i tilrettelæggelsen af de nye tilbud omkring psykisk sundhed i forebyggelsescentre sikre, at der er fokus på, at en relativ højere andel af borgere med ikke-vestlig baggrund har dårlig psykisk sundhed og derfor skal sikres lige adgang til at kunne benytte tilbuddene.

Mere information om integrationsmålet på www.kk.dk/integrationsbarometer

STØRRE BALANCE I BYEN OG FLERE PRAKTIKPLADSER

Teknik- og Miljøudvalget vil styrke inddragelsen af borgere med ikke-vestlig baggrund, sikre en større balance i byen samt bidrage til at skabe flere praktikpladser.

Større balance i byen

For at opnå en by i større balance skal der fokus på inklusion af borgere med ikke-vestlig baggrund i selve udviklingen af byen. Det er erfaringen, at dette kan være en svær opgave.

Forvaltningen vil derfor styrke sin viden om og metoder til at målrette borgerinddragelsen.

København er en mangfoldig by, hvor alle kvarterer skal være attraktive for en bred gruppe af københavnere. Områdefornyelse er et effektivt værktøj til i tæt samarbejde med borgerne og lokale aktører at skabe udvikling i kvarterer, der er ude af balance. Teknik- og Miljøudvalget vil derfor igangsætte en ny områdefornyelse i mindst et til to kvarter om året.

Teknik- og Miljøudvalget vil desuden gennemføre en analyse af bosætningsmønstre og -barrierer blandt beboere med ikke-vestlig baggrund i den almene sektor,

der kan medvirke til, at borgere med ikke-vestlig baggrund bosætter sig bredere i den almene sektor.

Flere praktikpladser

Praktikpladsmanglen på erhvervsskolerne rammer især unge med ikke-vestlig baggrund. Teknik- og Miljøforvaltningen udbyder hvert år kontrakter om anlæg, hvor der stilles krav om praktikpladser. I den forbindelse vil Teknik- og Miljøudvalget have fokus på at sikre rådgivning samt at udbrede virksomhedernes kendskab til viden og redskaber, der kan være anvendelige, når man skal modtage en praktikant med ikke-vestlig baggrund.

Ud over kommunens anlægsprojekter kan den almene boligsektor bidrage til at øge antallet af praktikpladser. Teknik- og Miljøudvalget vil derfor igangsætte en indsats, der skal styrke mulighederne for, at unge med ikke-vestlig baggrund fra udsatte boligområder kommer i praktik.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal inddrages i områdefornyelses-, miljø- og planarbejdet
2. København skal være en by i balance, hvor alle byområder er attraktive for et bredt udsnit af københavnere
3. Flere københavnere med ikke-vestlig baggrund skal have en praktikplads

Teknik og Miljøudvalgets mål 1

FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL INDDRAGES I OMRÅDEFORNYELSE, MILJØ- OG PLANARBEJDET

For at opnå en by i balance er det nødvendigt at fokusere på inklusionen af borgere med ikke-vestlig baggrund i selve udviklingen af byen. Teknik- og Miljøudvalget har fokus på omverdensinddragelse og mangfoldighed i byens udvikling. Det er vigtigt at inkludere alle borgere i udviklingen af den bæredygtige by, hvor københavnernes forskelligheder skaber synergi, og alle bidrager til udviklingen af et inkluderende unikt storbyliv med plads til alle livsformer.

Inddragelse kan foregå på mange forskellige niveauer, såsom information, kvalitative og kvantitative undersøgelser, uformel dialog, inddragelse i arbejdsgrupper og medbestemmelse i styregruppen.

UDVIKLING

Der findes ikke deciderede opgørelser over inddragelsen af borgere med ikke-vestlig baggrund, men erfaringsmæssigt er denne gruppe ikke repræsenteret i høj grad i den formelle borgerinddragelsesproces i forbindelse med miljø- og planlægningsprojekter. I områdefornyelser er det også erfaringen, at det er en svær opgave at inkludere borgere med ikke-vestlig baggrund – især i de mere klassiske former for inddragelse som borgermøder, arbejdsgrupper og styregrupper. Barrierer kan fx være sproglige udfordringer, fejlslagne rekrutteringsstrategier eller gruppens manglende kendskab til eller fortrolighed med mødekultur og indflydelsesmuligheder.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET

Målrettet inddragelse af københavnere med ikke-vestlig baggrund kræver specielle kompetencer. Derfor vil Teknik- og Miljøforvaltningen opstarte et samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at udvikle et praksisnært kompetenceforløb i udvalgte eksempelprojekter.

Forvaltningen vil udpege fem til ti projekter fra områdefornyelser, miljø- eller planarbejdet til dette forløb, med særligt fokus på inddragelse af målgruppen. Projekterne vil være lokaliseret i et område med en stor andel københavnere med en ikke-vestlig baggrund, fx et udsat byområde. Beboerne vil blive mødt i øjenhøjde gennem direkte, lokal dialog, der er målrettet beboere med ikke-vestlig baggrund.

Mere information om målet på www.kk.dk/integrationsbarometer

Teknik- og Miljøudvalgets mål 2

KØBENHAVN SKAL VÆRE EN BY I BALANCE, HVOR ALLE BYOMRÅDER ER ATTRAKTIVE FOR ET BREDT UDSNIT AF KØBENHAVNERNE

Der er seks udsatte byområder i København, som er karakteriseret ved at have en række sociale og fysiske udfordringer, der er større end i resten af København. Det er i disse områder, at mange borgere med ikke-vestlig baggrund bor – faktisk så mange, at når der i det øvrige København bor en københavnere med ikke-vestlig baggrund, så bor der tre i de udsatte byområder.

Det er et mål, at de udsatte byområder skal løftes til københavnerniveau inden 2020. Ikke fordi alle byområder skal være ens, men fordi alle kvarterer i byen skal indebære de samme muligheder og være attraktive at bosætte sig, arbejde og opholde sig i.

UDVIKLING

Hver måned bliver vi ca. 1.000 nye københavnere. Samtidig bliver forskellene mellem de velfungerende dele af byen og de udsatte byområder større. Det truer sammenhængskraften og balancen i byen.

Hovedkonklusion i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters rapport fra marts 2014: ”O verordnet har koncentrationen af bestemte persongrupper i bestemte bydele (segregeringen) i Danmarks fire storbyområder i reglen været stigende i perioden 1985-2011. Det gælder, både når man opdeler persongrupper mht. størrelsen af deres indkomst, længden af deres uddannelse og på om de modtager offentlig forsørgelse eller ej. Hovedstadsområdet indtager en særrolle som det mest segregerede byområde.”

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET

Teknik- og Miljøudvalget vil hvert år igangsætte mindst 1-2 områdefornyelser i et kvarter ude af balance, fx i de udsatte byområder.

Herudover vil forvaltningen få gennemført en analyse af bosætningsmønstre og -barrierer blandt beboere med ikke-vestlig baggrund i den almene sektor. Analysens resultater kan bruges til i samarbejde med de almene boligorganisationer at igangsætte initiativer, der kan medvirke til, at borgere med ikke-vestlig baggrund bosætter sig bredere i den almene sektor.

Mere information <http://www.kk.dk/da/om-kommunen/indsatsomraader-og-politikker/byplanlaegning-og-anlaeg/udsatte-byomraader>

Teknik- og Miljøudvalgets mål 3

FLERE KØBENHAVNERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND SKAL HAVE EN PRAKTIKPLADS

Teknik- og Miljøudvalget vil bidrage til, at flere unge med ikke-vestlig baggrund får en praktikplads og dermed får mulighed for at gennemføre deres uddannelse.

For at virksomhederne kan motiveres til at tilbyde unge med ikke-vestlig baggrund en praktikplads baseret på frivillighed, er der behov for råd og vejledning i forhold til de udfordringer, de evt. kan møde ved ansættelse af praktikanter fra denne gruppe unge.

Den almene boligsektor kan også bidrage til at udnytte mulighederne for praktikpladser og fritidsjob. Det kræver et tæt samarbejde mellem boligorganisationer, entreprenører og jobcenteret. Såfremt det også udnyttes til at hjælpe unge fra udsatte boligområder, kræver det endvidere et tæt samarbejde mellem jobcenter og lokale aktører.

UDVIKLING

Erfaringerne viser, at unge med ikke-vestlig baggrund i København ikke gennemfører erhvervsfaglige uddannelser i lige så høj grad som unge med etnisk dansk baggrund. Det gælder i højere grad for mænd end for kvinder.

Eksperttænkertanken for Integration har opstillet tre faktorer, der blandt andet kan være årsagen til, at unge med ikke-vestlig baggrund i København møder særlige udfordringer med at tage en erhvervsuddannelse. For det første mangler nogle af de unge netværk, der kan understøtte deres adgang til praktikpladser. For det andet mangler nogle af de unge kompetencer, især sprogkompetencer. For det tredje oplever de diskrimination, når praktikpladserne tildeles.

HVORDAN VIL VI NÅ MÅLET

Teknik- og Miljøudvalget vil have fokus på at udbrede virksomhedernes kendskab til viden og redskaber, der kan være anvendelige, når man skal modtage en ung med ikke-vestlig baggrund i praktik. Der udarbejdes informationsmateriale i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen til de virksomheder, som forvaltningen samarbejder med i større anlægsprojekter. Virksomhederne tilbydes desuden rådgivning om de udfordringer, de måtte møde.

Teknik- og Miljøforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen vil med inddragelse af Boligselskabernes Landsorganisation stille forslag om at igangsætte en indsats, der skal styrke mulighederne for, at unge med ikke-vestlig baggrund fra udsatte boligområder kommer i praktik.

ØGET TRYGHED I UDSATTE OMRÅDER OG INKLUSION AF MEDARBEJDERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND VIA STYRKED E DAN SKUN DSKABER

Økonomiudvalget sætter med Sikker By programmet fokus på at skabe mindre kriminalitet og øget tryghed i København, herunder særligt i byens udsatte områder samt sikre inklusion af medarbejdere med ikke-vestlig baggrund via styrkede danskundskaber.

Øget tryghed

Sikker By programmet indeholder flere områdebaserede indsatser, som har til formål at skabe en positiv forandring i udsatte lokal- og boligområder, hvor andelen af beboere med ikke-vestlig baggrund ofte er høj. Programmet vil herigennem medvirke til at øge trygheden i udsatte områder.

København er generelt en tryk by, og udviklingen er heldigvis gået i den rigtige retning de senere år. Trygheden er stigende, jf. kommunens Tryghedsindeks, som viste, at der i 2014 kun var 5 områder med et markant/intensiveret behov for tryghedsskabende indsatser mod 12 områder i 2010.

Men der er stadig områder i byen, som nogle borgere oplever som utrygge at bo og færdes i. Der er behov for at sikre social og fysisk sammenhæng mellem udsatte lokalområder og resten af byen, så ingen områder bliver isoleret og opleves som utrygge.

Sikker By programmet rummer derfor en række områdebaserede aktiviteter, der har fokus på at øge trygheden og reducere den borgervendte kriminalitet i udsatte områder. Aktiviteterne fokuserer både på

forvaltnings- og myndighedssamarbejde lokalt, på inddragelse af borgere og erhvervsdrivende og på selve den fysiske indretning af byen.

Styrkede danskkompetencer
Københavns Kommune vil styrke dansksproglige kompetencer hos medarbejdere med et andet modersmål end dansk.

Alle medarbejdere med ikke-vestlig baggrund, som arbejder inden for serviceområdet, og som har problemer med at skrive og læse, har mulighed for at tage et gratis kursus i skrivning og læsning under tilbuddet "Bliv bedre til at læse og skrive".

Samlet set er der hidtil kun ganske få medarbejdere, der har benyttet denne mulighed. Derfor er der fortsat behov for en aktiv indsats for at identificere og motivere medarbejdere til at tage imod de gratis kursustilbud.

Kampagnen "Bliv bedre til at læse og skrive" har fokus på en række handlinger, der skal sikre en højere deltageraktivitet blandt medarbejdere med ikke-vestlig baggrund, der har brug for at forbedre deres grundlæggende læse- og skrivefærdigheder.

ØKONOMIUDVALGETS INTEGRATIONSMÅL

1. Færre utrygge lokalområder
2. Flere medarbejdere med ikke-vestlig baggrund, som arbejder inden for serviceområdet, bliver bedre til at læse og skrive dansk

Økonomiudvalgets mål 1

FÆRRE UTRYGGE LOKALOMRÅDER

Der vil blive afrapporteret på målet i den årlige Sikker By status i august. Målemetoden for målet om utrygge lokalområder er i øjeblikket ved at blive kvalificeret.

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

De områdebaserede tryghedsskabende aktiviteter i Sikker By programmet har fokus på at planlægge, indrette og drifte udsatte lokalområder i byen, med tanke på tryghed og kriminalitetsforebyggelse. Dette arbejde er bl.a. forankret i lokale partnerskaber, der inddrager borgere og lokale aktører i udviklingen af et bestemt lokalområde. Ud over at fokusere på den fysiske indretning af byen, herunder skabe mulighed for naturlig overvågning, tryghedsskabende belysning og at sikre, at offentlige bygninger, veje og pladser er gennemtænkt i forhold til tryghedsdimensionen, så har det lokale perspektiv også til formål at udnytte den lokalt forankrede viden blandt beboere og medarbejdere i det enkelte byområde til at øge trygheden lokalt.

Mere information på www.kk.dk/sikkerby

Økonomiudvalgets mål 2

FLERE MED ARBEJDERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND, SOM ARBEJDER INDEN FOR SERVICEOMRÅDET, SKAL BLIVE BEDRE TIL AT LÆSE OG SKRIVE

I 2015 er der flere medarbejdere med ikke-vestlig baggrund, der tager kurset "Skrivning og læsning for tosprogede" (i forhold til 2014).

80 % af de medarbejdere, der har gennemført kurset "Skrivning og læsning for tosprogede", er tilfreds med kurset og oplever, at de er blevet bedre til at læse og skrive.

Københavns Kommune tilbyder gratis kurser for medarbejdere med ikke-vestlig baggrund i arbejdstiden – "Skrivning og læsning for tosprogede". Målgruppen er medarbejdere, som arbejder fortrinsvist inden for serviceområdet, f. eks. rengøring, teknisk service og køkken. Kurset udbydes to gange om året. Undervisningen er tilrettelagt som 10 forløb.

Det nuværende deltagerantal er meget begrænset. Det manglende kendskab til kursustilbud kan være en barriere, for at det eksisterende kursustilbud bliver udnyttet bedst muligt. Derfor gennemføres kampagnen "Bliv bedre til at læse og skrive".

HVORDAN VI VIL NÅ MÅLET

Der er igangsat en række initiativer til at nå målgruppen og for at motivere flere medarbejdere til at deltage i kurset. Desuden gennemføres løbende en kampagne, hvor der gøres opmærksom på kursustilbuddet. Derudover sættes der fokus på mere systematisk opfølgende arbejde i samarbejde med Københavns VUC i form af personlige kontakt med lederne på skoler, institutioner, centre mm.

Deltageraktiviteten bliver automatisk registreret og dokumenteret, og der bliver fulgt op på aktiviteten løbende, for at se om målet, om at få flere til at benytte sig af kursustilbuddet, nås.

Medarbejderne skal efter at have gennemført kurset besvare et spørgeskema, hvor de skal vurdere, hvor tilfredse de har været med forløbet.

Mere information på <https://kk.plan2learn.dk/dl.aspx?img=5c2fc644-b871-4d1e-a747-449cc13ea645&r=KursusValg.aspx?id=21080>